

Euroopan unionin osarahoittama

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

EVIPA

Ennakoiden uudistuva viherrakentaminen ja taimitarhatuotanto Pohjois-Pohjanmaalla
2025 – 2027

Luonnonkasvien tuotannon lisääminen ja kehittäminen
Toiminannjohtaja Hanna Tajakka, Taimistoviljelijät ry

Tulevaisuuden kaupunkivihreä -webinaari 3.3.2026, Teams
Kaupunginpuutarhurien Seura ry

1

Euroopan unionin osarahoittama

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

EVIPA

Luennoitsija

Hanna Tajakka
Toiminnanjohtaja
Taimistoviljelijät ry
Puh. 040 860 9520
info@taimistoviljelijat.fi
www.taimistoviljelijat.fi

3.3.2026 Hanna Tajakka

2

Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Esityksen sisältö

- Lyhyesti EVIPasta
- Luonnonkasvien tuotantotilanne 2026
- Luonnonkasvien tuotantoaasteet
- Luonnonkasvien tuotantoajat
- Luonnonkasvit ja rakentamisen haasteet
- Ratkaisuja luonnonkasvien tuotannon ja käytön haasteisiin

3.3.2026 Hanna Tajakka

3

Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Mikä ihmeen EVIPA? (1/2)

- Viher- ja ympäristörakentajat ry:n vetämä ja EU:n osarahoittama EVIPA-hanke (*Ennakoiden uudistuva viherrakentaminen ja taimitarhatuotanto Pohjois-Pohjanmaalla*).
- Hanke muodostuu viidestä työpaketista:
  - työpaketti 1: Ennakointitiedon tuottaminen
  - työpaketti 2: Rakentamisen asiakirjojen käsittelyn ja dokumentoinnin digitalisoinnin edistäminen
  - työpaketti 3: Vähähiilisen rakennustyömaan edistäminen
  - **työpaketti 4: Kotimaisten luonnonkasvien tuotannon lisääminen ja kehittäminen**
  - työpaketti 5: Osaamistarpeiden tunnistaminen.
- Työpaketti 4 tavoitteena on:
  - **edesauttaa** kansallista tavoitetta kohti **luontoposiitivista rakentamista** lisäämällä luonnonkasvien käyttöä
  - **vastata** alueelliseen **luonnonkasvien kysynnän kasvuun** oikea-aikaisesti sekä lajistollisesti ja määrällisesti oikein
  - **varmistaa luonnonkasvien tuotannon kehittyminen** niin, että taimitarhaviljelijät pystyvät ennakointitietoa käyttäen tekemään viljelysuunnitelmia ja tuotannonmuutoksia
  - **toteuttaa siirtymä** luonnonkasvien tuotannon lisäämiseen **ilman suurta taloudellista riskiä**.

3.3.2026 Hanna Tajakka

4

Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA
YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Mikä ihmeen EVIPA? (2/2)

- Linjauksia, ohjeita ja suosituksia on koottu **työryhmissä/tulevaisuusvuoropuheluissa**, joissa edustettuina koko viheralan tuotantoketju (tilaajat, suunnittelijat, rakentajat, kunnossapitäjät ja taimituottajat).
- Hankeaika 1.5.2025–30.4.2027.
- Lisätietoja EVIPA-hankkeesta: Projektipäällikkö Tuomo Vainikainen, tuomo.vainikainen@vyra.fi.
- EVIPA-hanke <https://vyra.fi/wp-content/uploads/2025/06/esittely-VYRA-kotisivut25.pdf>

3.3.2026
Hanna Tajakka

5

Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA
YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Luonnonkasvien tuotantotilanne 2026

- Useilla luonnonkasveilla (esim. pensaat ja lehtipuut) on **pitkä viljelyn ja käytön perinne** ja joidenkin lajien kysyntä on melko vakiintunutta.
- **Kysyntä on lisääntynyt** merkittävästi viime vuosien aikana, myös luonnonperennojen, -heinien ja -varpujen kysyntä on lisääntynyt.
- **Tuotantomäärät** eivät vastaa kasvavaa kysyntää.
- **Isommat tuotantoerät** tai **monilajiset tilaukset** ovat lähes aina **tilaustuotteita**.
- **Harvinaisuuksia** tuotetaan hyvin **pieniä määriä** ja saatavuus on heikkoa ilman ennakkotilausta tai viljelysopimusta.
- **Taimistojen määrä** on vähentynyt viime vuosina, joten myös tämä rajoittaa tuotannon kasvua.

3.3.2026
Hanna Tajakka

6

**Euroopan unionin
osarahoittama**

EVIPA

VIHER- JA
YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Luonnonkasvien tuotantohaasteet

- **Laaja valikoima** → tuotantolajiston/-kantojen määrittäminen.
- **Kysyntä vaihtelee vuosittain eri lajeilla** → tuotantomäärien optimointi.
- **Lisäysmateriaalin saatavuus** → lisäyslähteen löytyminen, alkuperän varmistaminen, lisäysmateriaalin kerääminen/tuottaminen (siemenet, pistokkaat, varteet, perusrungot)
- **Tuotantomenetelmien soveltuvuus** → kasvualustavaatimukset, siementen epätasainen itävyys, soveltumattomuus astiaviljelyyn, pidempi tuotantoaika, tauti- ja tuholaisriskien hallinta, tuotannon sovittaminen olemassa oleviin tuotantolinjastoihin => TARVITAAN LISÄÄ KOKEMUSTA – VALMIITA OHJEITA EI OLE!
- **Taimilaatu** → taimituotteen pitäminen myyntikuntoisena (tuote vanhenee/ränsistyy nopeasti, vain osan kasvukautta täyttää taimilaatuvaatimukset, taimikoko kasvaa yli myyntikoon) => SOVELTUVATKO YLEISET TAIMILAATUVAATIMUKSET KAIKILLE LUONNONKASVEILLE?
- **Taimityypin valinta** → potti-/kennotaimet, astiataimet, paakkutaimet, kasvimatot...

3.3.2026

Hanna Tajakka

7

**Euroopan unionin
osarahoittama**

EVIPA

VIHER- JA
YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Luonnonkasvien tuotantoajat

- Nopeimmillaan uusi **luonnonperennalaji** saadaan markkinoille vuodessa, mutta hankalasti lisättävillä aikaa tarvitaan jopa 3–5 vuotta.
- **Luonnonmarjoilla ja -varvuilla** tarvitaan vähintään 2 vuotta lisäyksestä myyntikuntoiseksi tuotteeksi (jos lisäyslähde on jo olemassa).
- **Luonnonpensaiden** saaminen myyntivalmiiksi riippuu lisäystavasta (pistokas, siemen, varte) ja vaihtelee 1–5 vuoteen.
- **Luonnonlehtipuiden** tuotantoaika riippuu kokoluokasta: pikkupuun ("myymäläkoko") kasvatusta kestää vähintään 3–4 vuotta. Isommat taimikoot (rym yli 8–10) 5–10 vuotta.

3.3.2026

Hanna Tajakka

8

Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Luonnonkasvit ja rakentamisen haasteet

- **Aikataulu** → Urakoinnissa tarjouskilpailun ja toteutuksen välinen aika on lyhyt, jolloin urakkaan sisältyvä (luonnon)kasvien tilaaminen työkohteeseen on mahdotonta, jos (luonnon)kasvien taimia ei ole saatavilla ”hyllystä”.
- **Kasvivalintojen muutostarpeet** → Jos suunniteltuja (luonnon)kasveja (tai taimikokoja, taimimäärää) ei ole saatavilla, joudutaan kasvivalinnat muuttamaan, mikä aiheuttaa ylimääräisiä työvaiheita, viivästyksiä ja kustannuksia. Tätä voidaan osin ennakoida jo suunnitteluvaiheessa antamalla vaihtoehtoja korvaavista lajeista/taimikoosta.
- **Luonnon monimuotoisuustavoitteiden ja alkuperävaatimusten saavuttaminen** → Puuttuvat luonnonkasvit joudutaan usein korvaamaan joko puutarha/viljelylajistolla tai luonnonkasvien tuontitaimilla.

=> TARVITAAN URAKOITSIJAN JA TILAAJAN ROOLIN MUUTOSTA LUONNONKASVIEN HANKINNOISSA, JOS HALUTAAN SAAVUTTA ASETETUT ALKUPERÄ- JA LUONNONMONIMUOTOISUUSVAATIMUKSET

3.3.2026 Hanna Tajakka

9

Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Ratkaisuja luonnonkasvien tuotannon ja käytön haasteisiin (1/2)

Luonnonkasvien hankintaohje tilaajalle

- Tarkoituksena ohjata tilaajia **huomioimaan luonnonkasvien hankintaan liittyvät haasteet ja ”poikkeamat”** sekä varautumaan niihin ennakkoon.
- Ohjeessa käsitellään mm.:
  - Luonnonkasvien **hankinnan ennakointi ja valmistelu** (mm. saatavuuden varmistaminen, korvaavuus, hankinnan aikataulut, hankintatavan valinta)
  - Luonnonkasvihankintojen **tarjouspyyntö ja sopimus** (mm. sisältö)
  - **Tilaajan luonnonkasvihankintojen vastuun siirtyminen urakoitsijalle** työmaalla (mm. taimien vastaanotto, rakennusaikainen ja takuuajainen hoito, luonnonkasvi-istutusten luovutus tilaajalle ja takuutarkastus)
- Pohdittu myös tarvetta sopimusehtojen/-lomakepohjien kokoamiselle.

3.3.2026 Hanna Tajakka

10

 Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Ratkaisuja luonnonkasvien tuotannon ja käytön haasteisiin (2/2)

Suositus yleisesti käytettäväksi ja viljeltäväksi luonnonkasvilajeiksi -lista

- Suositellut luonnonkasvit on jaettu rakennetun ympäristön luontotyyppien RYTYn mukaisesti luokkiin:
  - **1.5 Ihmisen luomat kosteikot, painanteet ja lammikot**
  - **1.6 Uusniityt**
  - **1.10 Liikenneväylien varsien kasvillisuus**
  - **1.11 Katujen, aukoiden ja pysäköintialueiden kasvillisuus**
  - **1.12 Rakennuksiin ja rakennelmiin integroitu kasvillisuus.**
- Kuhunkin luokkaan **nimetty 10–20 luonnonkasvilajia** eri kasviryhmistä.
- Listan tarkoituksena on **ohjata suunnittelijoita** valitsemaan luonnonkasvi-istutusten peruslajeiksi listalla olevia. **Taimistoille** lista kertoo ne lajit, joiden **tuotantomääriä kannattaa lisätä.**
- Lisäksi kootaan lista luonnonkasveista, joita voidaan tuottaa, mutta tuotantomäärät ovat pieniä ja isommat tuotantoerät vain erikseen tilattuna.

3.3.2026 Hanna Tajakka

11

 Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Kommentteja! Kysymyksiä?

3.3.2026 Hanna Tajakka

12

 Euroopan unionin osarahoittama

EVIPA

VIHER- JA YMPÄRISTÖRAKENTAJAT **VYRA**

Kiitos mielenkiinnosta!

3.3.2026

Tajakka